

Jessica Harrison'ın “Broken Ladies” Porselen Biblo Serisinin Kitsch Bağlamında Değerlendirilmesi

Jessica Harrison's “Broken Ladies” Porcelain Trinket Series Evaluation in the Context of Kitsch

Canan GÜNEŞ¹
Emel KORU²

¹Kütahya Dumlupınar Üniversitesi,
Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik
Bölümü, Kütahya, Türkiye
²Yalova Üniversitesi, Sanat ve
Tasarım Fakültesi, Grafik Tasarım
Bölümü, Yalova, Türkiye

ÖZ

Porselen (*porcellana*) kelimesi ilk olarak Marco Polo tarafından deniz kabuklarını ifade etmek için kullanılmıştır. Çin'de üretilmiş olan porselen kapları gördüğünde onları da bu deniz kabuklarına benzerlikleri bakımından porcellana (*porcelen*) olarak adlandırmıştır. Bu kavramın İtalyanca ve Fransızca karışımı bir lehçe olan Languedoc dilindeki karşılığı “*porcelaine*,” İtalyanca dilindeki karşılığı ise “*porcellena*”dır.

Porselen biblo yapımında genellikle kalıpla şekillendirme yöntemi kullanılmaktadır. Biblo üretiminde kullanılan porselen malzeme özelliği bakımından sıvı, akışkan, beyaz ve yüksek pişirim tekniğine uygundur. Üretimi sağlanan porselen biblolar, bisküvi pişirimi sonrasında sır üstü veya sır altı dekorlama tekniğiyle renklendirilerek alıcısının beğenisine sunulur. Dekoratif üretimler olarak yaşamlarımızda yer alan bu nesnelere, yani biblolar, niteliği itibarıyla “kitsch” olarak adlandırılmaktadırlar. Kitsch en yaygın tanımıyla genel beğeniye hitap eden, duyguyu yüzeyinde barındıran, çoğunlukla taklit ve seri üretime dayalı olan nesnelere ifade eder. Yoz, rüküş, bayağı gibi tanımlamalarda karşılık bulan bu kavram “yüksek sanat” ayrıştırılmış zevksiz ve tecimsel ürünler olarak görülmektedir. Bu bağlamda Jessica Harrison'ın porselen biblo üretimlerindeki sıra dışı yaklaşımlarının, özellikle beden bütünlüğü bozulmuş ve kana bulanmış olmaları bakımından, kitsch yaklaşımlar taşıyıp taşımadığı incelenmesi gereği görülmüştür.

Bu araştırmanın örneklem kümesi oluşturulurken seramik sanatçısı Jessica Harrison'un biblolarından bir seçki yapılmıştır. Sanatçının porselen üretimlerinden olan “Broken Ladies” serisinin örnekleri kitsch bağlamında irdelenmiştir. Yöntem olarak; elektronik ortamda sanatçıyla soru-cevap şeklinde yapılan görüşmelerden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Porselen, seramik, Jessica Harrison, sanat, kitsch

ABSTRACT

The word porcelain (*porcellana*) was first used by Marco Polo to refer to seashells. When he saw porcelain vessels produced in China, he also referred to them as porcellana due to their similarity to these seashells. The Italian and French mixed dialect, Languedoc, equivalent of this term is “*porcelaine*,” and the Italian equivalent is “*porcellena*.”

The molding method is commonly used in porcelain figurine production. Porcelain material, which is used in the production of trinkets, as a feature it is liquid, fluid, white and suitable for high firing technique. Porcelain figurines produced are presented to the buyer by coloring them with overglaze or underglaze decoration techniques after biscuit firing. These objects, figurines, which are present in our lives as decorative productions, are called kitsch by their nature. Kitsch refers to objects that appeal to general taste, contain emotion on their surface, and are mostly based on imitation and mass production. This concept, which finds its counterpart in descriptions such as vulgar, cheap, and tacky, is seen as tasteless and commercial products that are distinguished from “good art.” In this context, it has been considered necessary to examine whether Jessica Harrison's extraordinary approaches in the production of porcelain figurines have kitsch approaches, especially in terms of their bodily integrity and blood stainedness.

Geliş Tarihi/Received: 03.06.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 07.09.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 26.09.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Canan GÜNEŞ

E-mail: canan.gunes@dpu.edu.tr

Cite this article as: Güneş, C. & Kuru, E.

(2023). Jessica Harrison'un “Broken Ladies” porselen biblo serisinin kitsch bağlamında değerlendirilmesi. *Art and Interpretation*, 42(1), 88-97.

In the sample set of this research, a selection was made from the figurines of ceramic artist Jessica Harrison. Examples of the "Broken Ladies" series, which are porcelain productions of the artist, were examined in the context of kitsch. Electronic interviews with the artist were used as a method.

Keywords: Porcelain, ceramic, Jessica Harrison, art, kitsch

Giriş

Porselen, sert, yarı şeffaf, ışık geçirgenliği olan yüksek derece pişirimle yapılmış ürünlere verilen genel addir. İnsanlık tarihinin en eski porselen örnekleri, Kuzey Çin'in Hebei ve Henan vilayetlerinde M.S. 6. ve 7. yüzyıllarda üretilmiştir. 10. yy'da porselen Güney Çin'de Jiangxi vilayetinde yapılmıştır (Koçak, 2009, s. 77).

Avrupa ülkeleri bu yıllarda, Doğu saraylarında geliştirilen sanatın arkasındaki gizli tekniği çözmeye çalışmışlardır. İtalya'da porselene yakın ilk eserler "Medici Porselenleri" adıyla üretilmiştir. Daha sonra Fransa'da porselen üzerine geniş incelemeler ve araştırmalar yapılmıştır. Böylece Avrupa porselenlerinde Çin etkileri yoğun olarak görüldü. Ancak daha sonra, Meissen Porselen Fabrikası başta olmak üzere Sevres, Limoges, Worcester, Derby gibi Avrupa'nın belli başlı üretim merkezlerinde başarılı yöneticiler ve

sanatçılar sayesinde çok çeşitli renk ve formlarda porselenler üretilmeye başlanmıştır (Baykal, 2000, ss. 5–6).

Günlük hayatın içinde sıklıkla kullanılan porselen malzeme, sağlık araç gereçlerinden dekoratif amaçlı ve/veya sanatsal nitelikli ürünlere kadar birçok alanda yer edinmiştir. Dekoratif amaçlı üretimlerden olan bibloların binlerce yıllık tarihi yolculuğuna bakıldığında ise ilk örneklerinin pişmiş toprak idollere ardından ana tanrıça heykellerin ve süreçte porselen biblolara evirildiğini görmek mümkündür. Her kültürde kendisine yer bulan bu biblolar kimi zaman sanatsal ifade aracı olmuş kimi zaman ise kitsch kültürün bir nesnesi olarak alıcısıyla buluşmuştur. Her yaşta insanın bu nesnelere, kendi kültürüne ya da yaşam felsefesine özgü izler bulabiliyor olması bu tür dekoratif nesnelere günlük yaşamda kullanım alanlarını genişletmiştir. Porselen biblolar özellikle

Görsel 1.

"Roberta," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 15,5 × 13,5 × 21 cm (Harrison, 2014a).

Görsel 2.
Jessica Harrison'a ait biblolardan örnekler (Harrison, 2014a).

taşıdığı tematik hikâyeleriyle geçmişten günümüze değin ulaşmayı başarmıştır (Karakaya, 2019, s. 24). Bu bağlamda kültürel açıdan gelişen süreçler zamana ve döneme göre sanata belirli bir yer açar. Ve bunu yaparken sanatta yozlaşmalar da olabilmektedir. Sanat ve sanat olmayan, estetik ve estetik olmayan kadar kitsch ve kitsch olmayanın hükmü de görecelidir. Günümüze bakıldığında postmodern tavır ve sonrasında gelişen sanatsal yaklaşımlar bu durumun en belirgin örneklerini yansıtmaktadır. Dolayısıyla sanat postmodern tavidan öncesine göre daha esnek, değişken ve dönüşebilen bir yapıya bürünmüştür. Sınırları aşmak normalleşmiş ve kimilerinin kötü dediği kimileri için iyi tabir edilebilir olmuştur. Bugün adına kitsch denen 'şey'ler de söz konusu bu değişimlerin sonuçları olarak görülebilir. Birçok kültürde kitsch'in sayısız örneklerine rastlanabilir. Ağlayan çocuk, dua eden küçük kız, içki içen yaşlı adam portreleri ve çeşitli tinsel, duygusal görünümüler içeren, her türlü eşyanın üzerine çeşitli baskı teknikleriyle

çoğaltılarak üretilen resimler, bu örneklerdendir. Yerli geleneklerde görülen duvar halıları, dinsel inanışları temsil eden göstergilerle birleşebilmektedir. Kimi zaman kültürden kültüre aktarılan devşirme oluşumlardan da söz edilebilir. Bu oluşumlar her iki geleneğe de ait olmayan ama o geleneklerden beslenmiş ve izlerini taşıyan melez kültür nesnelere haline gelir. Zamanı ve kökeni belli olmayan, duyguları yüzeyinde açıkça gösteren taklit edilmiş ve edilmeye uygun, yeniden üretilmeye açık nesnelere. Çoğunlukla süs eşyası olarak kullanılan her türlü şeyi içerir. Bu şeyler çay tabaklarından bakır ve gümüş işlemeli süs tabaklarına, boyacı sandıklarından kartpostallara, halılardan kilimlere ve moda aksesuarlarına kadar geniş bir yelpazede yer alır. Ayrıca, malzemesi ve içeriği çarpıtılmış binlerce heykelcik de bu kategoriye dahildir ve hemen hemen her yerde bulunabilir (Acartürk, 2009, ss. 64–65).

Bu minvalde kitsch; resimde, heykelde, modada, fotoğrafıta, edebiyatta seramikte ve/veya estetiğe dair unsurları barındıran günlük kullanıma uygun nesnelere tamamında görülebilir. Bu bağlamda seramik malzemeleri değerlendirmek gerekirse kitsch üretime en uygun malzemeyi sunduğu açıktır. Kolay şekillendirilebilir, erişimi kolay ve boya/rengi ile süslemeye açık bir malzeme olması bakımından seri üretime de oldukça yatkındır. Seramik sanatı, ana tanrıça heykelcikleriyle başlayan bir tarihe sahiptir. Endüstri devriminden sonra figür kullanımı, en renkli ve gösterişli haliyle porselen biblolarda görünür durumdadır. Bu döneme ait sosyal veriler, döneme özgü adet ve gelenekler, çoğunlukla dekoratif nesnelere yaşam alanlarında yerini alan biblolarla yansıtılır. Biblolar, kimi zaman bir sanatsal ifade aracı olarak kimi zaman ise kitsch kültürün dolayısıyla da tecimsel kaygıların bir nesnesi olarak alıcısıyla buluşmuştur.

Günümüzde, kültür ikonları olagelmüş biblolar, her yaşta insanın ilgisini çeken nesnelere haline almıştır. Bu dekoratif nesnelere günlük yaşamda kullanım alanları arttıkça, taşıdığı tematik

Görsel 3 ve 4.
"Roberta," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 15,5 × 13,5 × 21 cm. (solda) "Mairi," 2011. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 13 × 13 × 19 cm. (sağda) (Harrison, 2014b; 2011).

Görsel 5 ve 6.

"Ruby," 2010. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 11 x 11 x 19 cm. (solda) "Ivy," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 12 x 12 x 20 cm. (sağda) (Harrison, 2010; 2014c).

hikayeleri de şekillenmiştir. Dolayısıyla söz konusu bu kültür ikonları anlamı ve formuyla geçmişten günümüze değin ulaşmayı ve kalıcı olmayı başarabilmişlerdir. Bu nedenle, bibloların tarihi salt sanatsal değil kültürel bir öneme de sahiptir. Görsel imajların yoğun olduğu bu çağda, toplumların standartlarını belirleyen yegâne olgu kültürdür ve sanatsal eserler aynı zamanda kültürel

eserler olarak da görülmektedir. Kültürel eserlerin, yaratıcının ve tüketicinin ortak paydasında buluştuğunda tüketim nesnesine dönüştüğü gerçeği, satın almanın ve/veya seyretmenin dolayısıyla tüketmenin önünü açar. Bu minvalde, kitsch'in de tarihsel ve kültürel bir birikimle ve aynı zamanda gündelik tüketim alışkanlıklarının gelişip değişmesiyle günümüze kadar sirayet

Görsel 7 ve 8.

"Rita," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 17 x 17,5 x 18 cm. (solda) "Karen," 2013. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 12 x 12 x 20,5 cm. (sağda) (Harrison, 2014d; 2013).

Görsel 9 ve 10.

"Erika," 2019. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 13,5 x 13 x 21,5 cm. (solda) "Martha," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 12 x 13 x 21,5 cm. (sağda) (Harrison, 2019a; 2014e).

ettiğini söylemek mümkündür. Çünkü bu gerçek sanat nesnesinden türemiş fakat özünde yoksul bir yapıdadır. Estetik ve güzellik kavramları kitsch olanda çoğunlukla istemsizce uydurma bir görselliğe dönüşür. Görüntüsüyle sanatı yansıtabilir fakat materyal tarafı taklit olduğu için genellikle aslını yansıtmaz. Endüstri devrimiyle gelen seri üretim teknikleri kopya etmenin ve "-miş"

gibi nesnelere üretmenin kapısını doğal yollarla aralamıştır. Bunun sonucunda üretilen nesnelere taklit ve ucuz olduğu için erişmek kolaydır. Hedef kitlesi değişir. Alt sınıfa mensup kitlenin üst sınıf zevklerine sahip hissetmesine kapı aralar. Dolayısıyla fiziksel olduğu kadar sosyolojik açıdan da toplumsal deformasyonlar yaratabilir.

Görsel 11 ve 12.

"Helena," 2019. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 14 x 13,5 x 21 cm. (solda) "Crystal," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 12 x 12,5 x 20 cm. (sağda) (Harrison, 2019b; 2014f).

Görsel 13 ve 14.

"Alice," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 12,5 × 12,5 × 20,5 cm. (solda), "Rosemary," 2014. Found ceramic, epoxy resin, enamel paint, acrylic varnish, 14 × 14,5 × 21,5 cm. (sağda) (Harrison, 2014g; 2014h).

En genel ifadeyle, terim olarak 1900 ile 1930 yılları arasında kullanılmaya başlanan kitsch sanatsal bir değer taşımayan, estetik bağlamda değerlendirilemeyecek, göstermelik, basit, ucuz ve sahte dolayısıyla kolayca elde edilebilir ve tüketilebilir olan, sanatmış gibi davranan "şey" olarak tanımlanabilir (Broch & Musil, 2005, s. 3). Bu doğrultuda, birbirinin tekrarı niteliğinde olduğu düşünülen ve ticari amaç için üretilen bibloların kitsch unsurlar barındırdığı kanısı, onun özellikle bir "şey" in benzeri veya taklidi olması, duyguyu yüzeyinde barındırması ve ticari kaygılar taşıması bakımından varılan bir yargıdır. Bu tür nitelikleriyle kitsch, bir sanat nesnesini sanat olmaktan uzaklaştıran ifadeler takınır. Bu ifadelerden hareketle Jessica Harrison'un porselen malzemeden ürettiği "Broken Ladies" serisinde yer alan bibloları kitsch bağlamında irdelenmiş, tekniği ve sıra dışı sanatsal tavrıyla kitsch ile olan ilişkisi tanımlanmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada, derinlemesine anlayış elde etmek için nitel araştırma yöntemlerinden temel nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Temel nitel çalışmada, araştırmacılar insanların yaşamlarını nasıl yorumladığına, kendi dünyalarını nasıl inşa ettiğine ve deneyimlerine kattıkları anlamların ne olduğuyla ilgilenirler. Temel amaç insanların yaşam ve deneyimlerini nasıl kavradığını anlamaktır. Temel nitel araştırma eğitilmiş kullanılan en yaygın tür olabilir. Veriler gözlem, görüşme ya da doküman analizi ile toplanır. Veri analizi tekrarlayan örüntüleri belirlemek için yapılır. Ortaya çıkan verilerden elde edilen temalar bulguları oluşturur (Merriam, 2013).

Araştırmanın analizinde ise içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın amacı, Jessica Harrison'ın eserlerini incelemektir. Bu amaçla, sanatçıyla yapılan görüşmeler doğrultusunda eserleri sanat ve kitsch ilişkisi kapsamında incelenmiştir.

Bulgular

Porselenin Tanımı ve Porselen Biblolar

Porselen, özellikle saraylar, imparatorlar, krallar ve prenslerin değer verdiği bir üründür. Bu nedenle, tarihte porselen üretimi hakkında birçok ilginç anekdot ve hikâye bulunmaktadır. Örneğin, Çin devleti, bu bilgiyi uzun bir süre gizli tutmayı başarmıştır. Ancak Japonya'da başta olmak üzere, porselenle yapılan değerli eserler yaygınlık kazanmaya başlamıştır. Porselenin bu kadar hızlı yayılmasında İtalyan tüccarlar önemli bir rol oynamıştır. İtalya'nın Venedik şehrinde, tüccarlar arasında porselen ticareti oldukça yaygındır ve bu nedenle Avrupa'da porselenin popülerleşmesine büyük katkı sağlanmıştır.

Bazı görüşlere göre, 13. yüzyılda yaşayan İtalyan gezgin Marco Polo'nun Doğu izlenimleri, Batı'da etkili olmuştur. Hatta 1295 yılında Venedik'e döndüğünde yanında getirdiği porselenlerin Avrupa'ya ilk ulaşan örnekler olduğu kabul edilmektedir. Bu yıllarda Avrupa ülkeleri, Doğu saraylarında gelişen bu sanatın arkasındaki gizli teknikleri öğrenmek istemişlerdir. İtalya'da, porselene yakın ilk eserler "Medici Porselenleri" adı altında üretilmiştir. Daha sonra Fransa'da porselen üzerine geniş incelemeler ve araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Böylece, bu ilk dönem Avrupa Porselenlerinde yoğun olarak Çin etkileri görülmektedir. Ancak daha sonrasında, özellikle Meissen Porselen Fabrikası olmak üzere, Sevres, Limoges, Worcester, Derby gibi Avrupa'nın bazı üretim merkezlerinde başarılı yöneticiler ve sanatçılar çok çeşitli renk ve formlarda porselenler üretmeye başlamışlardır. Bu sayede, porselen üretimi, kimin ürettiği ve nerede üretildiği ile ilgili bağımsız bir sanat dalı haline gelmiştir. Artık porselen, sadece bir ürün değil, aynı zamanda bir sanat eseri olarak da kabul edilir olmuştur. Bugün ise porselen sanatı, dünya genelinde pek çok ülke tarafından üretilmektedir. Berlin, Viyana, İngiltere, Hollanda, Danimarka, Polonya gibi bölgelerde son derece

güzel örnekleri bulunan bu sanat dalı, tarihin derinliklerinden günümüze kadar gelen önemli bir miras olarak kabul edilmektedir (Baykal, 2000, ss. 5–6).

Porselen biblolar, seramik endüstrisinde en sık rastlanan dekoratif objelerdir. Çoğunlukla seri üretim nesnesi olarak üretilirler. Evlerde ofislerde ve diğer yaşam alanlarında estetik bir görünüm sağlamak için dekoratif amaçlarla kullanılırlar. Zamanla tarihi bir değer kazanarak koleksiyon nesnelere dönüşürler.

Biblolar sadece sanatçının kendini ifade etmesinde bir araç değildirler. Aynı zamanda, kişilerin yaşam alanlarında, özellikle de ev gibi tamamen kendi seçimleriyle oluşturdukları kişisel alanlarda yer almaları nedeniyle, seçimi yapan kişiye dair sayısız bilgiyi de içerirler (Karakaya, 2019, s. 26).

Kitsch'in Tanımı

Kitsch, sanatı ve onun nesnesini nitelik bakımından ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Bu bağlamda sanat ve sanata dair olumlu veya olumsuz tüm görüşlerin öznel bir mesele olduğu düşünüldüğünde kitsch'in anlamı ve algısı arasında kimilerine göre tutarlı kimilerine göre ise tutarsız bir ilişki taşıdığı savunulabilir. Bu nedenle de doğasında göreceliliği barındırdığı söylenebilir.

Latince kökenli olan kitsch sözcüğü İngilizce ve Almanca'da olduğu gibi diğer birçok dilde de 'sketch' / 'verkitsch' yani taslak / karalama / bir şeyin yerine başka bir şeyi satma gibi anlamlara gelen kelime köklerinden türemiştir (Ertan & Sansarcı, 2016, s. 110). Bu bakış açısıyla onun bir tür taklit unsuru olduğunu ifade etmek mümkündür. Sözlük anlamında kitsch, abartılı duygular taşıyan, öykünmeci bir tarz olarak tanımlanmaktadır. Bazı kaynaklarda genel kabul görmüş tanımı ise kitsch'in aslen sanatsal bir değer taşımadığı, estetikle ilişkilendirilemeyeceği, rüküş kabul edilebilecek kadar ucuz ve sahte, göstermelik ve sıradan dolayısıyla kolay erişilebilir ve tüketilebilir olduğu şeklindedir (Demir, 2009, s. 17). Odd Nerdrum kitschi, kasvetli renkler barındıran, içli, duygusal, acıklı gibi birtakım kavramlara karşılık gelen bir ifade olarak tanımlar. Özetle, kitsch özgün olmayan şey'dir. Korkuyu, hüznü, endişeyi, aşk ve sevinç gibi tüm duyguları abartılı bir şekilde işler. Doğal olarak tüm bu duygular nesnenin yüzeyinde yer alır/gösterilir. Tecimsel bir yaklaşımı da barındırdığı için bu aşırılığı ve açıklığıyla satın almaya/aldırtmaya yönelik görevini de doğal ve kolay bir şekilde yerine getirmektedir (Nerdrum, 2010, s. 11).

Bu ifadelerin doğrultusunda, kitsch'in doğası nesnelere ifade edilebilir. Dolayısıyla kitschi bir kalıba sığdırmaktan ve bu yönde bir tanımlama yapmaktan kaçınılması gerekirken kitsch zaten fiziksel olarak bir kalıbın içerisinde. Fakat taklit yoluyla da olsa sanattan ayrılan bir tavrı olduğunu kabul etmek gerekecektir. Çünkü bu tavır arz ve talep döngüsünden beslenmektedir. Kitsche dair üretimler arttıkça onun tüketimi de artmaktadır. Tüketimi artan nesne ise hiçbir sınır tanımadan üst kültürlerle öykünen tüketicisini gerçekte olanın sahasına çıkartmayı vadede gibidir. Sanatsal açıdan yetersiz görülüp eleştirilmesine rağmen kitsch'in toplumun bireyleri tarafından bu derece kucaklanması, benimsenmesi ve tüketilmesi, onun bu tür nitelikleriyle ilişkilendirilebilir. Bu bağlamda toplumun büyük bir kesimi tarafından benimsenen ve yeterli görülen estetik algı da kitsch'in kendi bünyesinde zaten var olduğunu iddia ettiği, kabul ettiği ve gösterdiği şeydir.

Bununla birlikte suni kelimesinden türeyen sanat kelimesinin de kitsch ile bağdaşık bir tavrı vardır. Kültürel süreçler zamana ve

dönemin gereksinmelerine göre sanat için korku, hüznü, endişe, panik, neşe, aşk gibi tüm duygulara gündelik yaşamda yer açar ve bu durum kitsch'in bu duyguları ve bu duygulara karşılık gelen sanatı taklidini doğurur. Nitekim, insanlığın varoluşundan bu yana ihtiyaçların, emeğin, üretmenin, zevkin, dolayısıyla da sanatın, zanaatın ve estetiğin karşılık buluş biçimlerinde değişimler yaşanmıştır. Bu ifadeler doğrultusunda sanatın kendisi için var olduğu ve kamuya hitap ettiği kitsch'in ise yaşama hizmet ettiği ve insana seslendiği söylenebilir (Nerdrum, 2010, s. 13).

Kitsch aynı zamanda alışılmış sanatın aksine özellikler sergileyen tavır olarak da alışılmışın dışında özellikler barındırır. Alaycı ve kışkırtıcı tavırlar sergilediği görülen kitsch'in bu tür tanımlarına bakıldığında Avangart ile ortak bir noktada keşiştiği de söylenebilir (Can, 2017, ss. 243–254). Yenilikçi ve deneysel bir akım olarak tanımlanabilecek avangart sanatın nüveleri aykırı ve bakaldırıcı bir tavrıla kitsch üzerinden de yansıtılabilmektedir. Acartürk'e göre, "Staffordshire bölgesinde yapılan seramik biblo figürler ve Toby kulplu sürahiler gibi objeler, taklit, bir şeye benzetmeye çalışma, aykırılık gibi özellikleriyle kitsch objeler olarak adlandırılabilir" (Acartürk, 2009, s. 109).

Sanat eseri kitsch'in kendisini sanat eseriymiş gibi kabul etmesinin aksine kendi başına bir amaç barındırır ve estetik açıdan arınmış sıradanlaşmış yaşam içeriklerini biçimsel yetkinliğe ulaştırır. Biçimsel yetkinliğin oluşabilmesi, içerik ile biçimin özdeşleşmesine dayanır (Demir, 2009, s. 35). Dolayısıyla kitsch nesneyi ideal bir sanat eseri tahtına yerleştirmek istiyorsa şunları sorgulamamız gerekecektir; ihtiyaca yönelik mi üretildi, estetik birtakım değerler taşıyor mu, bilgi veyahut mesaj kaygısı taşıyor mu? Halihazırda bu soruların cevabının karşılığının bulunmadığı üretimler kitsch olarak adlandırıldığı için, atfedilen her bir özellik, yoksun olduğu özelliklerden ötürü, bir fazlalık olarak kabul edilmelidir.

Kitsch ifadesi, sanatla bir veya daha fazla açıdan ilişkili kişilerin algılarını tanımlayan bir olgudur. Bu kişilerin zihinleri ağlayan çocuk resmi, renklere bezenmiş biblolar, duygusal ve romantik ifadeler barındıran görseller, plastik ya da suni birtakım materyallerle oluşturulmuş aşırı süslü ve sadece işleviyle varlık bulmuş fakat bir kesime göre ise hiçbir estetik imajı olmayan şeylerle/nesnelere dolar. "Hiç bir estetik imajı olmayan" ifadesinde ise ayrılan bir kitlenin vurgulandığı açıktır. Bu minvalde estetik değerlerin tartışılmaz olduğu açıkça söylenebilir. Bu nedenle kitsch kavramını tanımayanın, onun "hiç" ile ayrımını görmesi de beklenemez. Dolayısıyla, söz konusu ifadenin neresinden bakılırsa bakılsın; bu bir tür ötekileştirme olmaktadır.

Nihayetinde kitsch en genel tabiriyle: Yoğun duyguları bünyesinde barındıran, "malumun ilanı" derecesinde açık ve anlaşılır ifadeler taşıyan nesne iken; daha derin bir tanımıyla: toplumun refah düzeyine göre kategorize edilmiş, orijinallik boyutundan oldukça uzak ve kalite bakımından yoksun nesnelere olarak ayrıştırılmaktadır.

Bu bağlamda araştırmaya konu sanatçı Jessica Harrison'un sıra dışı görüntüler sunan bibloları, biblo olarak adlandırılması ve malzemesi bakımından kitsch bağlamında değerlendirilebilir nesnelere olarak görülebilir. Fakat betimlemede kullanılan sıra dışı ifadesi burada önemli bir fark doğurmaktadır. Nasıl ki her tür nesne sanata malzeme olabiliyorsa kitsch'in de malzemesi olabilir. Dolayısıyla kitsch meselesinde aslolan şeyin tavır ve tüketim biçimi olduğu göz önünde tutulmalıdır. Kitschi tanımlarken plastik ve ucuz malzemedeki söz ederken, aslında daha ucuz haliyle üretilen üretmek yani taklit etmek mevzu bahistir. Aynı bakış açısıyla bibloları kitsch yapan ise onun malzemesinin porselen ya da seramik

olması değil bundan ziyade kendi kopyasının sayısız şekilde üretilmesi, bir sureti ya da figürü birebir temsil etmesi ve bu kopya edişlerde ticari amaçlar gütmesidir.

Bu ifadelerin ışığında kitsch yaklaşımlar nesnenin üretilişi ve tüketilişi temelinde malzemesi, yüklendiği anlamı ve bulunduğu yer gibi temel kriterlerde incelenmelidir. Bu değişkenliğin sanat kadar göreceli ve ayrıştırılması zor olabileceği unutulmamalı fakat sanatın ve tasarımın temelinde geçerliliğini hiçbir durumda kaybetmeyen esasların olduğu da bilinmelidir.

Kitsch Yaklaşımlar ve Jessica Harrison'ın "Broken Ladies" Serisi

Bir şeye kitsch diyebilmek o şeyin kültürle olan yakın ilişkisinden doğar. Kültürün devingenliği onu yaşam biçimine uyumlu kılar dolayısıyla kültür döneme sirayet etmiş olur. Bu bağlamda kitsch'in oluşmasında ise, kültür faktörünün paralelinde, toplumsal değerlerle beliren sanat ve onun algılanış, yorumlanış hatta tüketiliş biçimleri rol oynar. Böylece toplumlara ve kültürlere göre kitsch olan sanat olanmış gibi algılanabilecek ve tüketilebilecektir. Kitsch her şeye rağmen üretilişi için bir çaba barındırır ve en azından taklit ettiği şeyde olan kadar estetik değer yüklenmeye çabalar. Dolayısıyla bu emeğin karşılığını maddi olarak beklemektedir (Williams, 2017, s. 261). Bu bağlamda iyi veya kötü, güzel veya çirkin, değerli ya da değersiz gibi görece kavramlar sanatın da kitsch'in de öz değerini çoktan görece hale getirdiğini kabul etmeyi gerektirir (Kulka, 2014, s. 17).

Günümüzde tüketim kültüründe geline nokta nesnelere ulaştığı veya ulaşmasının planlandığı hedef kitle önem kazanmıştır. Sahip olma tatmini ve sahip olunan nesneden alınan haz, kitsch'in varlığıyla, taklitten, kötü zevkten hiç sakınmadan, pekâlâ ucuz yolla da çözülebilmektedir. Dolayısıyla kitsch tüm bu gerekçelerle yüzeysel bir algıya yönelik çalışır.

Bu ifadelerin ışığında, bir nesneyi kitsch olarak tanımlamak için belirgin anahtar kelimelerin olduğu açıkça görülmektedir. Bunları özetle maddelemek gerekirse,

1. Bir şeyin taklit edilebilirliği
2. Bir şeyin zamanının dışına çıkabilirliği
3. Bir şeyin işlevsizliği
4. Bir şeyin popülerliği
5. Bir şeyin duygusalılığı

olarak indirgenmiş beş temel kavrama karşılık gelen yaklaşımlardan söz edilebilir.

Kitsch'in güzel ve estetik gibi kavramlarla aynı amaca hizmet ediyormuş gibi görünmesine rağmen özünde bu kavramlarla çatıştığı düşünüldüğünde, estetikten yoksun bir nesne olarak bir amaca hizmet edemeyeceği ancak ve ancak taklit edililişiyle sosyolojik açıdan bireye sahip olma dürtüsü yüklediği, tecimsel kaygılarından ötürü hedefe yönelik çabasıyla duyguyu örtülü değil yüzeyinde belirginleştirdiği ve aynı gerekçeyle sürekli üretimden hiç kaçınmadığı açıktır.

Jessica Harrison, Porselen biblo ve sofraya eşyaları yapımında uzmanlaşmış İngiliz bir sanatçıdır. Harrison, geleneksel olarak biblolarda temsil edilen zarif ve asil İngiliz kadın figürüne yeni bir bakış açısı getirmiştir. Harrison yapıtlarında, zarif biblo figürlerini deşilmiş iç organlarıyla, yuvalarından çıkartılmış gözlerle ve diğer dehşet verici kanlı görüntülerle buluşturmuştur. Harrison zarif kadın imajıyla kanlı ve dehşet verici görüntülerden doğan bu karşıtlıkla, iç ve dış gerçeklik arasındaki çizgileri bulanıklaştırarak

sanatseverlere tanıdık öğelerle tanıdık olmayan bir bilinçaltı gerçeği sunar. Harrison'ın eserleri, korku ifadeleri ve bedenlerin ayrılmasıyla suç ve günahın keşfini kaygı verici bir biçimde ifade etmektedir. Bu çalışmalar, izleyicilerin, sanat eserinin ötesinde, kendi duygularını ve korkularını keşfetmelerine yardımcı olur. Harrison'ın sanatsal çalışmaları, İngiliz kültürünün geleneksel unsurlarını modern bir bakış açısı ile yorumlamakta ve sanatseverlere yeni bir estetik deneyimi sunmaktadır. Harrison, yapıtlarına ilişkin olarak tanıdık ve yabancı arasındaki bölünmeye ve iç ile dış arasındaki çatışmaya, bu parçaların ürkütücü sonlarına ve bir canavarlık hikâyesine odaklandığını ifade etmektedir (Sülüoğlu, 2019, ss. 111–112).

Porselen bibloların dokunsal özellikleri de bu serinin önemli bir parçasıdır. Dokunma gereği duymadan, net ve fiziksel olarak dokunsal izlenimler edindiğimiz porselen çamuru ile porselen biblolar arasında bir gerilim yaratılmıştır. Burada sert olması gereken yumuşak, kırılabilir olması gereken esnek, zayıf olması gereken etli, değerli olması gereken kırıktır. Bu durum bir takım bedensel beklentilerin gerçeğini göstermektedir. Dolayısıyla bu seri, porselenin, nesnelere dokunsal kesinliklerini ve vücudun dışında olduğu düşünülen ile içeride olduğu inanan arasındaki ilişkiyi keşfetmek için ideal bir araç haline getirir. Bu durum kitsch bağlamında değerlendirildiğinde söz konusu zarif kadın imajının bozulduğu ve bu bozulmayla doğru orantılı olarak malzemenin de sıra dışı kullanımının söz konusu olduğu görülmektedir. Kan ve dehşetli görüntüler korku ve şaşırma gibi tanıdık duyguların oluşmasına yol açsa da bunu sağlayan yaklaşımlar gerek malzeme gerek görüntü açısından alışılmadık dışında işlenmiştir. İnsan ruhunun karanlık köşelerine mercek tutan Harrison, izleyicilerini düşündürürken aynı zamanda eserlerinde geniş bir renk yelpazesi ve detaylı kompozisyonlar kullanarak estetik bir deneyim sunmaktadır. Harrison'ın yapıtları, güncel sanatın önemli örnekleri arasında yer almaktadır ve sanatseverler tarafından büyük ilgi görmektedir.

Jessica Harrison Broken Ladies adlı bu heykel serisinde, beden hakkındaki geleneksel bilginin yeni bir yorumunu sunmuştur. Sanatçıya yada Harrison göre; beden hakkında bilgi edinmek en geleneksel haliyle bedenin iç çekirdeğini ortaya çıkarmak adına dış kabuğu kırmakla ilişkilidir. Harrison'ın heykelleri bu formülü sorgularken, kırılmalarında beklenmedik ve imkânsız bir iç(alan) açığa çıkarmaktadır. Bu özel iç mekân kadınsıdır ve bu alan erkek cinsiyetinde olmadığı kadar tabulara bağlıdır. Görünmez bir iç mekânın toplumsal cinsiyet önyargısı, bu çalışmada ele alınan temalardan birisidir. Harrison'ın heykelleri, özellikle kadınlara özgü söz konusu bu iç mekânlarını, açıkça ve kusursuzca gözler önüne sermektedir. Bu yaklaşımıyla Harrison toplumsal bir konuya da değinmektedir. Kavram olarak kadınla ve karşılığında beden bulan insanla ilgili toplumsal cinsiyet algısına yönelik bu eleştirel yaklaşım kitsch olandan uzaktır çünkü kitsch mesaj kaygısı taşımaz. O yalnızca ve öylece var olandır. Duygu ve algı üzerinde taşıdığı ve gösterdiği kadardır. Dolayısıyla söylemek istediği bir şeyin varlığından söz edilemez. Kitsch yalnızca taklit ettiği şeyin söylediğini yansıtabilir.

Harrison, hazır ve seri üretim porselen bibloları yeniden işleyerek "Broken" biblo serisini yaratmıştır. Bu biblolar, dünya çapında kullanılagelen/edinilmiş olan, şömine raflarında veya cam dolaplarda konumlanmış fakat vücut bütünlüğünü koruyan milyonlarca benzerinin yanında yerini alabilir. Fakat hiçbir zaman izleyenlere karşı onlarla aynı tonu konuşmaz. Öte yandan Harrison'ın bibloları, diğer heykelticilerin gösterdiği idealist ve gerçekçi olmayan yaşam tarzına karşı, orta sınıf İngiliz algısının ters yüz olduğuna

da vurgu yapmaktadır. Nitekim Broken Ladies serisi, nesnenin organ olduğu, özel olanın kamusal bir nitelik kazandığı, içeriğinin ise dışarıya yansıdığı ve böylece salt 'biblo' özelinde kendi kendini yok eden bir süsleme sanatına dönüşmüştür. Sanatçının bu serisi, Batı'da bilgi edinme konusunda yıkıcı ve radikal bir yorum sunmaktadır ve beden hakkında geleneksel olanı sorgulamaktadır.

Harrison, Ladies biblolarında protest bir tavır sergileyerek eski porselen figürlerini görsel şiddet unsuru taşıyan figürler haline getirmek için çalışmıştır. Sanatçının seri olarak ürettiği bu porselen figürler, kişisel duyguların porselene aktarımına dair bir eksiklik olmamasına rağmen, alışılmış duygusal etkilerin eksikliği sanatına güncel tavırlar eklediğini göstermektedir. Dolayısıyla tüm söylemleri ve protest düşünceleriyle birleştirdiği eserleri Harrison'ın her parçayı ne derece içselleştirdiğini de yansıtır haldedir. Taşındığı duygu yoğunluğu, izleyiciyi figürlerin dünyasına çekmektedir ve her parçanın detaylı bir hikâyesi olduğunu hissettirmektedir. Bu eserler kadın figürlerinin toplumdaki yerine dair önemli mesajlar verir. Sanatçı, kadının güçlü ve güzel görüntüsünün yanı sıra zayıf ve kırılğan olduğu gerçeğine de dikkat çekerek, kadın figürlerinin çeşitliliğine de vurgu yapmaktadır (Asmaz, 2018, s. 146).

Harrison birçok eserinde, kadınların günlük hayatlarında karşılaştıkları zorlukları yansıtan görsel semboller ve imgeler kullanmaktadır. Bu sayede, izleyiciyi kadınların gerçek dünyadaki deneyimleri hakkında düşünmeye teşvik eder. Dolayısıyla Harrison'ın sanatı, sadece kadın figürlerini değil, aynı zamanda insanın doğasını da ele almaktadır. Eserlerinde, insan doğasının zayıflığı, kırılğanlığı ve acımasızlığına vurgu yapar. Bu yüzden, izleyiciyi düşüncelere sevk etmekte ve insan doğasına dair farkındalık yaratmaktadır. Kitsch ise bu tür algılarla hiç ilgilenmez.

Jessica Harrison (J.H.), porselen biblolarını pastel tonlarda sır altı dekor tekniğiyle renklendirmekte ve gerçekçi bir görünüm elde etmeyi hedeflemektedir. Bu sanatsal üretim sürecinde, yüz ifadeleri, saç, şapka ve kıyafet detayları (desenler ve pileler), ışık-gölge ilişkisi içerisinde sır altı dekor tekniğiyle renklendirilmiştir. Sanatçı, renklendirme işlemi sırasında tüm detaylara dikkat etmiş, her bir biblonun özenli bir şekilde işlenmesine özen göstermiştir. Bu seride, sanatçının porselen dekorlama konusundaki başarısı net bir şekilde görülmektedir. Porselen, kuru pişirme ve pişme küçülmesi yüksek olan bir malzemedir ve bu nedenle sanatçılar için zorlu bir süreçtir. Ancak J.H., bu zorluğu avantaja çevirerek eserlerinde sürprizler yaratmayı başarmaktadır. Örneğin, biblolarının bazılarında, sır altı dekor tekniğiyle yapılan detayları, özellikle de yüz ifadelerinde verilmek istenilen duyguları alıcıya açık bir şekilde yansıtacak şekilde kullanmıştır. Bu sayede, bibloların gerçek hayattaki kişileri andırdığı ve daha canlı bir hava taşıdığı görülmektedir. Sanatçının diğer çalışmalarında da bu başarısı açıkça görülmektedir. Örneğin, bazı biblolarında, sır altı dekor tekniğiyle yapılan desenler ve renkler, bibloların taşıdığı tarihi veya kültürel anlamı daha iyi yansıtacak şekilde kullanılmıştır. Böylece, bibloların sadece dekoratif birer nesne olmaktan çıktığı, görülmektedir.

Sonuç

Porselen, malzeme olarak son derece zarif ve kırılğan bir yapıya sahiptir. Kalıpla şekillendirilmesinin yanı sıra elle de çalışmaya uygun olan bu malzeme kitsch bağlamında çoğaltma tekniklerine uygundur. Bu bağlamda Jessica Harrison'un 'Broken Ladies' serisi özelinde yer alan ve araştırmaya konu olan porselen biblolar üretimleri bakımından alışılmışın dışında bir yaklaşımla oluşturulduğu için ve tekdüzelikten uzak olduğu için kitsch olarak değerlendirilemez. Korku ve dehşet yansıtan görüntüler ise bir

düşünce temeline dayanan ve bir derdi olan alt söylemler barındırmaktadır. Oysa kitsch nesnelere ve dolayısıyla kitsch olarak adlandırılan biblolar bir alt metne sahip değildir. Bir derdi yoktur. Duyguyu yüzeyinde barındırır ve izleyen/alıcısı olan herkese neredeyse aynı duyguları yansıtmaktadır. Fakat Broken Ladies serisinde bir düşünce temeline dayandırılmış objeler görülmektedir.

Bu bağlamda "Broken Ladies" serisi, kitsch nesnelere atfedilen özelliklerden farklıdır. Her bir parçası, özgün ve ayrıcalıklı olması bakımından bir amaca yönelik olarak tasarlanmıştır. Bu işlev bakımından amaçsız bir çoğaltım ürünü değildir çünkü serinin her bir parçasında yansıtılmak istenen protest bir tavır ve söylem yer almaktadır. Taklit nesnelere olmadığı ve bir amaca yönelik tasarlandıkları açıktır. Ayrıca genellikle kitsch olagelen seri üretim nesnelindeki tüketime yönelik popülerlik bu eserler için söz konusu değildir. Ancak ve ancak benzer duygu ve düşünceleri ilgi çekici bulabilecek kişilerce anlamlandırılabilir. Duygusalı bakımından ise "Broken Ladies" serisi üzerinde taşıdığı duyguları ifade ettiği protest tavrına göre özelleştirmiştir.

Dolayısıyla kitsch olanın malzemesi ne olursa olsun tavır ve tasarım bakımından özgünlük, iletmek, anlatmak ve kabul ettirmek istediği bir mesaj ve ticari kaygıdan çok sanat ve estetik bakış açısı gerektirmektedir. Harrison'ın porselen bibloları bu nitelikleri bakımından değerlendirildiğinde diğer bibloların ötesinde, kitsch kavramından uzak, özgün yapıda sanat nesnelere sahiptir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Fikir – C. G., E. K.; Tasarım – C. G., E. K.; Denetleme – C. G., E. K.; Kaynaklar – C. G., E. K.; Malzemeler – C. G., E. K.; Veri Toplanması ve/veya İşlenmesi – C. G., E. K.; Analiz ve/veya Yorum – C. G., E. K.; Literatür Taraması – C. G., E. K.; Yazıyı Yazan – C. G., E. K.; Eleştirel İnceleme – C. G., E. K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – C. G., E. K.; Design – C. G., E. K.; Supervision – C. G., E. K.; Resources – C. G., E. K.; Materials – C. G., E. K.; Data Collection and/or Processing – C. G., E. K.; Analysis and/or Interpretation – C. G., E. K.; Literature Search – C. G., E. K.; Writing Manuscript – C. G., E. K.; Critical Review – C. G., E. K.

Declaration of Interests: The authors declare that they have no competing interest.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynakça

- Acartürk, B. (2009). *Popüler kültürde kitsch olgusu ve seramik sanatına yansımaları* (Doctoral dissertation). DEÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Baykal, B. (2000). *Osmanlı porselen sanatı* (Doctoral dissertation). Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Boz Sülüoğlu, G. (2019). *Seramik sanatında bilinçdışı anlatım*. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü. Sanatta Yeterlik Sanat Çalışması Raporu..
- Broch, H., & Musil, R. (2005). The value of kitsch. *Studies in 20th & 21st Century Literature*, 29(2), 282–301.

- Can, G. (2017). Görsel Sanatlarda avangard ve kitsch. *International Journal of Social Science*, 10(63), 243–254.
- Carswell, J., Maser, E. A., & Mudge, J. M. (1985). *Blue and white: Chinese Porcelain and its Impact on the Western World*. University of Chicago.
- Demir, F. G. (2009). *Kiç ve plastik sanatlar üzerine*. Ütopya Yayınevi.
- Ertan, G., & Sansarç, E. (2016). *Görsel Sanatlarda anlam ve algı*. Alternatif Yayıncılık.
- Gündeşlioğlu, H. Ö. (2019). *Arayüz: Seramik malzeme ve yapma eylemi bağlamında karşılıkların birlikteliği* (Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi). Tasarım Ana Sanat Dalı.
- Harrison, J. (2010). Ruby. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2011). Mairi. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2013). Karen. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014a). Jessica Harrison: Broken. [Sergi]. Jupiter Artland. <https://www.jupiterartland.org/art/jessica-harrison-broken/>.
- Harrison, J. (2014b). Roberta. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014c). Ivy. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014d). Rita. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014e). Martha. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014f). Crystal. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014g). Alice. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2014h). Rosemary. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2019a). Erika. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Harrison, J. (2019b). Helena. [Seramik]. Jessica Harrison Collection. <https://jessicaharrison.studio/work/broken-ladies>.
- Karakaya, B. (2019). Porselen bibloda Kolaj ve Asamblaj. *Uluslararası Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat*, 4(9), 23–37.
- Koçak, Ş. (2009). *Jingdezhen'de porselen yapımı ve Çin porselen sırları* (Doctoral dissertation). DEÜ Güzel Sanatlar Enstitüsü.
- Kulka, T. (2014). *Kitsch ve sanat*. Altıkırkbeş Yayın.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev. & Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Nerdrum, O. (2010). *Kitsch üzerine* (A. F. Korur, Çev.). Mitoş-Boyut Yayınları.
- Onurcan, E., & Avşar, L. (2017). *Selçuklu Silisli biblo geleneğinin sanatsal tasarım açısından değerlendirilmesi*. Konya Selçuk Üniversitesi.
- Williams, R. (2017). *Kültür ve toplum 1780–1950*. İletişim Yayınları.

Structured Abstract

Jessica Harrison's porcelain series which is called "Broken Ladies" created with approaches that contain blood and horrific images with disrupted body integrity is different from the classical trinket approaches. Since trinkets are regarded to be objects of mass production, they are generally considered as kitsch objects. Defining kitsch in a precise and comprehensible way has been one of the most fundamental aims at this point. Hence, given that the "Broken Ladies" series is also a series of trinket productions, it has been a matter of curiosity where their extraordinary attitudes place them in the context of kitsch. Since the extraordinary images attributed to these objects have blood and horror, it is considered that different thoughts might have been developed about the trinkets in a given series. The aim of this research is to investigate whether Jessica Harrison's "Broken Ladies" series belongs to the category of kitsch objects and whether the extraordinary approaches in these productions, particularly in terms of their body integrity being disrupted and being covered in blood, carry kitsch approaches.

Kitsch is based on a definition that is relative in its clarity and precision. Nevertheless, when the approaches that make something kitsch are categorised in general terms, it is possible to have a comprehensive evaluation about where a 'thing' or an art object is kitsch or not. The issue to be considered while making this evaluation is that the meaning of the work in question, its subtext or protest attitude, if there is any, should be examined and understood.

In this research, firstly, the works of the artist were analysed, and a preliminary information was obtained about the intellectual sub-structure intended to be explained in the series in question through digital media research. Then, the artist was contacted. The artist, who was contacted via e-mail, was questioned about her works and the information gathered based upon her answers was included to the article. These questions are about the reasons for the production of the works, what was intended to be conveyed through these works, and if there were any what reactions were directed towards these works.

Porcelain is one of the most utilised materials in the field of decorative productions. They are mostly produced as mass production objects, so they are likely to have a high probability of being kitsch. However, when we look at the definition of kitsch and the criteria required for an object to be characterised as kitsch, there are some different situations. The place where it is located, the meaning it carries, the time it reflects, and similar value judgements will give explicit ideas about whether the object in question is kitsch or not. Within the scope of these criteria, kitsch is on a side that harbours emotion on its surface. Since clearly expressed emotions will be clearly understood by everyone, a statement of emotion can be seen as kitsch. In addition, repeated products are also evaluated in the context of kitsch since they are objects for mass production for commercial purposes.

Porcelain is a brittle material. It is possible to shape it by mould or by hand. It is possible to make mass production with both techniques, in this context, it may be possible to consider productions that are categorised as kitsch. When Jessica Harrison's 'Broken Ladies' series, which is the subject of the research, is considered, it is not quite possible to evaluate it as kitsch. Because the productions in mentioned series are far from being monotonous, ordinary, and harbouring emotion. This series, which exhibits an unusual appearance, is about the fragility of women and the damages caused to them in its subtext with horror and horrific images. In this context, the images in question have a problem they want to express. It is far away from stereotypes and expressing emotions clearly. However, kitsch objects do not have a problem they want to express in the background. Or it does not contain a basis of thought that it wants to touch and draw attention. It harbours the emotion on its surface and reflects almost the same emotions to everyone who watches/receives it. For this reason, the "Broken Ladies" series is different from the characteristics attributed to kitsch objects. Each piece is designed for a purpose in terms of being unique and exclusive. In terms of this function, it is not an aimless reproduction product because there is a protest attitude and discourse to be reflected in each piece of the series.